

Primární a sekundární prevence cévních mozkových příhod a arteriální hypertenze

Jiří Widimský

III. interní klinika VFN a 1. LF UK Praha

Cévní mozkové příhody (CMP) jsou jednou z nejčastějších kardiovaskulárních komplikací, přičemž arteriální hypertenze je považována za nejvýznamnější rizikový faktor. Odhaduje se, že více než 50 % CMP je způsobeno hypertenzí a vysoký krevní tlak sám o sobě zvyšuje riziko CMP 3–4x! Hypertenze je navíc samostatným rizikovým faktorem pro vznik fibrilace síní.

Následující stručný souhrn se zabývá přístupy k antihypertenzní léčbě u primární a sekundární prevence cévních mozkových příhod. Adekvátní kontrola hypertenze farmakologickou léčbou vede (kromě jiných benefitů) k významnému snížení rizika jak ischemických, tak i hemoragických CMP. Časně zahájená antihypertenzní léčba zpomaluje i rozvoj kognitivních poruch. V textu jsou stručně sumarizovány současné přístupy k farmakologické antihypertenzní intervenci. Léčba hypertenze v akutní fázi CMP závisí na vyvolávající příčině, použité léčbě a časovém odstupu od vzniku symptomů. Podrobnosti přesahují rámec tohoto textu.

Klíčová slova: primární a sekundární prevence, cévní mozkové příhody, hypertenze, terapie.

Primary and secondary prevention of stroke and arterial hypertension

Strokes are among the most common cardiovascular complications, with arterial hypertension being considered the most significant risk factor. It is estimated that more than 50% of strokes are caused by hypertension, and high blood pressure alone increases the risk of stroke by 3–4 times! Furthermore, hypertension is an independent risk factor for the development of atrial fibrillation.

The following brief summary addresses approaches to antihypertensive treatment in the primary and secondary prevention of strokes. Adequate control of hypertension through pharmacological treatment leads (among other benefits) to a significant reduction in the risk of both ischemic and hemorrhagic strokes. Early initiation of antihypertensive treatment also slows the progression of cognitive disorders. This text briefly summarizes current approaches to pharmacological antihypertensive intervention. The treatment of hypertension in the acute phase of a stroke depends on the underlying cause, the treatment used, and the time elapsed since the onset of symptoms. Details are beyond the scope of this text.

Key words: primary and secondary prevention, stroke, hypertension, therapy.

Úvod

Cévní mozkové příhody (CMP) jsou jednou z nejčastějších kardiovaskulárních komplikací. Zaujímají třetí místo v úmrtnosti a první místo v invaliditě. Existuje sice řada rizikových faktorů CMP (viz Tab. 1), ale arteriální hypertenze je pokládána za ten nejvýznamnější, modifikovatelný,

jak pro ischemické tak i hemoragické CMP. Odhaduje se, že více než 50 % CMP je způsobeno hypertenzí a vysoký krevní tlak sám o sobě zvyšuje riziko CMP 3–4x! Navíc neléčená hypertenze zvyšuje riziko lézí bílého hmoty a progresi kognitivního deficitu se vznikem demence (1). Riziko CMP tak stoupá takřka lineárně s výší zejména systolického